

BESLUT
2022-10-19

Dnr: 2022-03238

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 25 augusti 2022

Saken

Utbildning

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Överklagandenämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § tredje stycket studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om studiemedel för distansstudier vid Open University i Storbritannien under perioderna den 2 september – 23 december 2022 och 23 april – 31 maj 2023. I en komplettering till ansökan uppgav NN att hon inte bott i England utan att hon var där i tre månader 2019 samt att hon läser samma BA Psykologi kurs och att detta kommer att vara sista året. – NN bifogade dokument från lärosätet om studieresultat samt information om studietid och undervisningsavgift.

CSN avslog ansökan med hänvisning till att studiemedel för distansstudier utanför EU/EES eller Schweiz bara får beviljas om det finns synnerliga skäl. CSN uppgav vidare att när NN senast hade studiemedel från CSN för den sökta distansutbildningen, läsåret 2018/2019, var Storbritannien fortfarande med i EU samt att Storbritannien nu har lämnat EU och att det därför gäller striktare regler kring distansstudier. Eftersom NN haft uppehåll från att läsa denna utbildning med studiemedel från CSN berörs hon av de nya reglerna. CSN upplyste vidare om att CSN inte kontrollerat om NN uppfyller övriga krav för att få studiemedel.

NN överklagade beslutet och anförde i huvudsak följande. Hon anser att beslutet är fel. CSN sa till henne att hon måste läsa ytterligare 60 credits på egen hand för att kunna söka studiestöd på nytt, vilket hon har gjort och klarat. Hon har 60 credits kvar att läsa för att bli klar med utbildningen. Hon har läst denna utbildning innan de nya reglerna började gälla. Hon har läst samma utbildning sedan 2015. Sist hon läste klarade hon 60 credits och behövde klara 60 till vilket hon nu har gjort.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet.

NN har därefter kommit in med en skrivelse och anfört i huvudsak följande. Hon fick inget studiestöd hösten 2019 och hon blev tillsagd att hon, för att kunna få studiemedel igen, måste läsa 60 credits på egen hand. Hon hade inte möjlighet att göra det då hon på grund av corona förlorat sitt jobb och inte kunde betala för studier fram tills att hon fick jobb 2021 och fortsatte samt klarade sina studier. Hon behöver studiestöd för det är hennes sista år med jobbet hon har nu, ett uppdrag i ett år, och hon inte kommer att klara av att betala undervisningsavgiften själv. Brexitreglerna kan inte gälla i hennes fall då hon har påbörjat sin utbildning dessförinnan och det är samma utbildning hon har ett år kvar att läsa. – NN bifogade ett intyg från lärosätet.

CSN:s rättsavdelning inkom därefter, på nämndens begäran, med ett yttrande och anförde bland annat följande. NN har tidigare haft studiemedel för samma utbildning på distans under olika perioder under 2015, 2016, 2017, 2018 och fram till vecka 26 år 2019. Därefter har hennes ansökningar om studiemedel avslagits eftersom hon inte haft tillräckliga studieresultat motsvarande 71 UK credits för att bli beviljad nya studiemedel. CSN:s beslut att inte bevilja nya studiemedel överklagades av NN till ÖKS som inte ändrade beslutet. Enligt CSN:s bedömning ska studier i Storbritannien bedrivas utan uppehåll för att kunna ses som studier påbörjade före den 1 januari 2021. För det fall ett uppehåll beror på omständigheter som den studerande inte kunnat råda över kan studierna när de återupptas ses som studier inom EU/EES. CSN anser inte att uppehållet om tre år i NN:s studier med studiemedel på grund av bristande studieresultat kan jämföras med omständigheter som NN inte kunnat råda över. NN har således haft ett uppehåll i sina studier. Och hennes studier under hösten 2022 måste ses som studier påbörjade efter den 31 januari 2020. Följaktligen ska rätten till studiestöd prövas utifrån att Storbritannien är ett land utanför EES och Schweiz. För att kunna beviljas studiemedel för distansstudier i Storbritannien krävs att NN kan visa att det föreligger synnerliga skäl för det. Det ska då vara fråga om mycket speciella och synnerligen tungt vägande individuella omständigheter. De studier som NN sökt studiemedel för utgör en del av en utbildning som helt bedrivs på distans. Det är således inte tal om endast en kortare del av en längre utbildning som ska läsas på distans. Enligt egen uppgift har NN ett års studier kvar på sin utbildning. Storbritanniens utträde ur EU och övergångsperioden då utträdesavtalet gällde har inträffat under NN:s studieuppehåll. Vid tiden då brexit inträffade informerade CSN tydligt på hemsidan med aktuell och uppdaterad information om att studera i Storbritannien kunde påverkas på olika sätt med anledning av brexit. CSN anser inte att NN anfört några synnerliga skäl till varför distansstudier utanför EU och Schweiz ska berättiga till studiemedel. CSN anser att överklagandet därför bör avslås. Vidare noterade CSN att det finns fler villkor som måste vara uppfyllda för att NN ska kunna få studiemedel.

NN har fått tillfälle att komma in med synpunkter med anledning av CSN:s yttrande, men hon har inte hörts av i anledning av detta.

Författningsbestämmelser med mera

Avtal om Förenade kungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen.

Enligt 3 kap. 23 § andra stycket studiestödsförordningen (2000:655) får studiemedel för distansstudier vid läroanstalter utanför EES och Schweiz lämnas bara om det finns synnerliga skäl för det.

Överklagandenämndens bedömning

Storbritannien lämnade EU/EES den 31 januari 2020 och genom det utträdesavtal som förhandlats fram mellan EU och Storbritannien innebär det i studiestödhänseende bland annat följande. En studerande som påbörjat studier i Storbritannien före den 1 januari 2021 ska prövas för rätt till studiemedel utifrån att Storbritannien är ett land inom EU. En studerande som påbörjar studier i Storbritannien efter den 31 december 2020 ska prövas för rätt till studiemedel utifrån att Storbritannien är ett land utanför EU.

I ärendet är klarlagt att NN tidigare beviljats studiemedel för distansstudier vid The Open University i London, Storbritannien, under olika perioder under åren 2015, 2016, 2017, 2018 och 2019. Det är därtill klarlagt att hon nu söker studiemedel för fortsatta studier vid samma lärosäte under perioderna den 2 september – 23 december 2022 och 23 april – 31 maj 2023.

Möjligheten att enligt utträdesavtalet bedöma pågående studier som studier inom EU/EES även efter utträdet har som det får förstås sin grund i att den enskilde inte ska förlora en rättighet som den redan innan utträdet uppburit på grund av EU-rätten. Det bör då enligt Överklagandenämndens bedömning vara fråga om rättigheter knutna till en sammanhållen utbildning eller liknande där avbrott i studierna kan förklaras av omständigheter den enskilde inte kunnat råda över. Det kan inte tolkas så långt att enbart det förhållande att någon inlett en utbildning innan utträdet medför att denne har rätt till studiemedel vid övergång till annan utbildning utan anknytning till den påbörjade. Detsamma bör gälla om den enskilde valt att avbryta utan tillräckliga skäl och därefter fortsätta samma utbildning.

Överklagandenämnden delar CSN:s bedömning att uppehållet om tre år i NN:s studier med studiemedel på grund av bristande studieresultat inte kan bedömas vara sådana omständigheter som NN inte kunnat råda över. Överklagandenämnden konstaterar härvid att NN:s nu aktuella distansstudier, med studiestart den 2 september 2022, vid The Open University i London, inte fortsättningsvis kan ses som studier inom EES eller Schweiz och att hon därför får anses påbörja en distansutbildning utanför EES och Schweiz i september 2022. Vidare konstaterar Överklagandenämnden att det inte framkommit sådana synnerliga skäl som krävs, enligt 3 kap. 23 § andra stycket studiestödsförordningen, för att studiemedel ska få lämnas för distansstudier vid läroanstalter utanför EES och Schweiz. Överklagandet ska därför avslås.

Robert Dalman

Christina Sundström

Beslutet har fattats av: Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna Olof Edling, Gunilla Lavås, Staffan Ingmanson, Jonathan Sjölander och Helena Söderberg

Föredragande: Christina Sundström

Kopia till CSN